

ZIVSAIMNIECĪBAS KONSULTATĪVĀS PADOMES SĒDES

protokols Nr.31

Rīgā 2008. gada 17.aprīlī

Zivsaimniecības konsultatīvās padomes sēde notiek Zemkopības ministrijā 23. stāva konferenču zālē. Sēde sākas plkst. 14:30 un beidzas plkst. 17:00. Zivsaimniecības konsultatīvās padomes sēdi vada Zivsaimniecības konsultatīvās padomes priekšsēdētājs Zemkopības ministrs M. Roze.

Darba kārtība:

- 1. Par iespēju pārtraukt Jūras un iekšējo ūdeņu pārvaldes inspektoru materiālo stimulēšanu no Zivju fonda līdzekļiem par iekasētajām soda naudām, un konfiscēto zivju, zvejas rīku un zvejas līdzekļu realizāciju. (informē Vides ministrijas pārstāvis);**
- 2. Par Darba grupā par zivju resursu ilgtspējīgas izmantošanas, zivju resursu aizsardzības un zivju resursu kontroles nodrošināšanu Latvijā sagatavotajiem priekšlikumiem par grozījumiem zvejas noteikumos iekšējos ūdeņos un zvejas noteikumos Baltijas jūras ūdeņos un ar grozījumu sagatavošanu saistītajiem atšķirīgajiem viedokļiem. (informē Valsts zivsaimniecības pārvaldes pārstāvis);**
- 3. Informācija par valdības deklarācijā paredzēto zivsaimniecības nozares institucionālo sakārtošanu, nodalot politikas plānošanu, ieviešanu un īstenošanu. (informē Zemkopības ministrijas pārstāvis);**
- 4. Informācija par Rīcības programmas Eiropas Zivsaimniecības fonda atbalsta ieviešanai Latvijā 2007. - 2013.gadam īstenošanas gaitu. (informē Zemkopības ministrijas pārstāvis);**
- 5. Par dioksīnu un dioksīniem līdzīgo polihlorbifenilu maksimāli pieļaujamo līmeni zivju aknās un to produktos (papildus jautājums pēc Latvijas Zivrūpnieku savienības ierosinājuma);**
- 6. Dažādi.**

Sēdē piedalās Zivsaimniecības konsultatīvās padomes locekļi:

M. Roze – Zemkopības ministrs, Zivsaimniecības konsultatīvās padomes priekšsēdētājs;

N. Riekstiņš – Valsts zivsaimniecības pārvaldes priekšnieks, Zivsaimniecības konsultatīvās padomes priekšsēdētāja vietnieks;

I. Voits – Latvijas Zivsaimnieku asociācijas prezidents;

O. Jankovskis- Latvijas Zivsaimnieku asociācijas padomes loceklis;

I. Markuševskis –Kurzemes Zvejnieku asociācijas valdes priekšsēdētājs;

I. Cīrulis – Savienības „Rīgas šprotes” padomes priekšsēdētājs;

J.Bubišs – Latvijas Zivrūpnieku savienības pārstāvis;

M. Smila – Latvijas Zivsaimniecības un pārtikas darbinieku arodbiedrības priekšsēdētāja;

Ē.Urtāns – Latvijas Zvejnieku federācijas priekšsēdētājs;

A.Blohins – Nacionālās Zvejniecības ražotāju organizācijas valdes loceklis;

O.Ņemeņonoks – Latvijas Zivaudzētāju asociācijas izpildinstitūcijas loceklis;

I. Āboliņš – Lauku atbalsta dienesta direktora vietnieks ES jautājumos;

M.Vītiņš – Latvijas Zivju resursu aģentūras direktors;

F.Klaģiņš – Valsts vides dienesta Jūras un iekšējo ūdeņu pārvaldes direktora vietnieks.

Sēdē nepiedalās Zivsaimniecības konsultatīvās padomes locekļi:

J.Pētersons – Latvijas Zivsaimnieku asociācijas padomes loceklis;

V. Ķepīte – Pārtikas un veterinārā dienesta Zvejas produktu uzraudzības sektora vadītāja;

G.Šķesters – Latvijas Pašvaldību savienības pārstāvis;

J. Kokainis – Latvijas Zvejnieku federācijas pārstāvis, Liepājas rajona ezeru zvejnieku biedrības valdes priekšsēdētājs;

E.Tinte – Latvijas Vēžu un zivju audzētāju asociācijas valdes priekšsēdētāja vietnieks.

Pārējie Zivsaimniecības konsultatīvās padomes sēdes dalībnieki:

E. Šmite – Vides ministrijas Jūras un iekšējo ūdeņu pārvaldes direktore;

D.Vilkaste – Vides ministrijas Dabas aizsardzības departamenta direktore;

I. Muriņa- Zemkopības ministrijas Eiropas Savienības un valsts atbalsta departamenta Zivsaimniecības atbalsta nodaļas vadītāja;

E. Kubliņa – Zemkopības ministrijas Eiropas Savienības un valsts atbalsta departamenta Zivsaimniecības atbalsta nodaļas vadītājas vietniece;

I. Sviķe – Zemkopības ministrijas Pārtikas departamenta direktora vietniece;

L.Ansone – Zemkopības ministrijas Veterinārā departamenta direktora vietniece;

M.Valdovskis – Zemkopības ministrijas Pārtikas departamenta Pārtikas nekaitīguma nodaļas vecākais referents;

R. Derkačs – Valsts zivsaimniecības pārvaldes priekšnieka vietnieks;

J. Stepanovs – Valsts zivsaimniecības pārvaldes Zvejniecības un zivju resursu nodaļas vadītājs;

G. Pērle- Stle – Valsts zivsaimniecības pārvaldes Ražošanas attīstības un stratēģiskās plānošanas nodaļas vadītājas vietniece;

A. Grundulis – Lauku atbalsta dienesta Zivsaimniecības un valsts atbalsta departamenta direktors;

A. Kozlovskis – Latvijas zivju resursu aģentūras informācijas nodaļas vadītājs;

D. Šmits – Latvijas Zivrupnieku savienības prezidents;

Z. Zajančovskis – A/S „Banga Seafood” prezidents.

Publisko mēdiju pārstāvji:

G. Štīmanis - SIA „Jūras vēstis” direktors.

Protokolē:

Aleksandrs Semeņuks - Valsts zivsaimniecības pārvaldes, Ražošanas attīstības un stratēģiskās plānošanas nodaļas vecākais referents.

Sēdes gaita:

M.Roze: atklāj Zivsaimniecības konsultatīvās padomes 31. sēdi un informē par saņemtiem pilnvarojumiem līdzdalībai sēdē. Papildus padomes sēdē piedalās arī Vides ministrijas Dabas aizsardzības departamenta direktore Daiga Vilkašte un Valsts vides dienesta Jūras un iekšējo ūdeņu pārvaldes direktore Evija Šmite, lai varētu sniegt Vides ministrijas (VIDM) viedokli par sēdes darba kārtības pirmo un otru jautājumu.

Darba kārtībā ir pieci jautājumi, no kuriem pēdējo īsi pirms sēdes norises (17.04.2008) ierosinājusi Latvijas Zivrupnieku savienība. Tas ir jautājums par dioksīnu un dioksīniem līdzīgo polihlorbifelinu maksimāli pieļaujamo līmeni zivju aknās un to produktos.

Pēc sēdes atklāšanas M.Roze aicina sākt izskatīt paredzētos dienas kārtības jautājumus.

1. Par iespēju pārtraukt Jūras un iekšējo ūdeņu pārvaldes (JIŪP) inspektoru materiālo stimulēšanu no Zivju fonda līdzekļiem par iekasētajām soda naudām, un konfiscēto zivju, zvejas rīku un zvejas līdzekļu realizāciju.

M.Roze: informē, ka JIŪP inspektoru materiālā stimulēšana no Zivju fonda līdzekļiem, kā arī viņu prēmēšanas saistība ar soda naudas apmēru pēdējā laikā ir vairākkārt apspriesta Zivsaimniecības konsultatīvajā padomē. Pašreiz jautājums vēl vairāk saasinājies lielo soda sankciju dēļ, kā arī sakarā ar iespējām konfiscēt zvejas rīkus un peldošos līdzekļus, kuru vērtība ir ievērojama. No otras puses ir jāņem vērā, ka zvejniecību uzraugošām institūcijām ir jābūt motivējošam atalgojumam un tām ir jāstrādā ar pilnvērtīgu tehnisko aprīkojumu. Tāpēc nav iespējams jau šobrīd un uzreiz atcelt ar materiālo stimulēšanu saistītos noteikumus. Nepieciešams jautājumu skatīt kompleksi: kā nodrošināt pilnvērtīgu atalgojumu JIŪP inspektoriem, vienlaikus nodalot tā tiešu atkarību no atklātajiem pienākumiem. Jāņem vērā VIDM izvirzītās prioritātes, kurām jānodrošina uzraugošā dienesta kapacitāti gan atalgojuma, gan tehniskajā ziņā. Apzināti vājinot dienestu var negatīvi ietekmēt Latvijas kā valsts spēju kontrolēt savu zvejnieku zveju, kas savukārt var izraisīt nozīmīgas sankcijas no Eiropas Kopienas puses, tai skaitā, pat samazinot Latvijas nozvejas kvotu līmeni.

D.Vilkašte: atzīst, ka esošā situācija ar materiālo stimulēšanu, kura pamatojas uz ieņemtajām soda naudām neatbilst labas pārvaldības principam. Tāpat norāda, ka finansējums nāk no Zemkopības ministrijas (ZM) Zivju fonda programmas, tādēļ VIDM viedoklis ir tāds, ka galējo lēmumu par šo jautājumu būtu jāpieņem ZM. Apšaubu iespēju, ka jau nākamā gada budžetā varētu paredzēt finansējumu, kas būtu nepieciešams, lai pilnveidotu esošo inspektoru atalgojuma sistēmu, paaugstinot to algas līdz vajadzīgajam līmenim.

M.Roze: uzdod jautājumu- vai sniedzot pilnvērtīgu atalgojumu inspekcijai tiktu atrisināta izveidojusies problēma.

D.Vilkašte: atbild, ka vienas pašas algas paaugstināšana nebūs pietiekoši motivējoša, jo ir jābūt arī prēmēšanas sistēmai, kas stimulētu inspektoros labākam darbam. Tomēr tam jāizveido citi mehānismi, kas nebūtu saistīti ar soda lielumu.

M.Roze: piedāvā šo jautājumu risināt gadskārtējā budžeta finansējuma pieprasīšanas un pieņemšanas procedūrā, VIDM sadarbojoties ar ZM.

E.Šmite: norāda uz nepieciešamību izstrādāt skaidru pārkāpumu un sodu gradācijas sistēmu, jo šobrīd variējot ar soda lielumu inspektori varētu saņemt sev lielākas prēmijas par līdzvērtīgu pārkāpumu. Konsultējoties ar Valsts zivsaimniecības pārvaldi (VZP), JIŪP nonāca pie secinājuma, ka Valsts vides dienestam ir nepieciešams izstrādāt iekšējo kārtību vai sagatavot normatīvo aktu, kas noteiktu sodu gradāciju, lai par noteiktu pārkāpumu tiktu pielietots attiecīgā līmeņa sods. Papildus atzīmē, ka inspektoru darbs ir pakļauts lieliem riskiem, tāpēc šādam darbam ir nepieciešams atbilstošs atalgojums, lai inspektoru darbība atbilstu visām Eiropas Savienības prasībām. Šobrīd inspektors nav pasargāts no pārkāpēju atriebības un visiem ir skaidrs, ka bailes nav darbu motivējošs faktors.

M.Roze: norāda, ka inspektoru motivēšana ir jāsaģlabā jebkurā gadījumā, jo labs darbs ir jāstimulē. Tomēr nedrīkstētu tikt atstāta tieša saikne starp pieņemamo lēmumu un atalgojumu. VIDM būtu jāizstrādā citāda atalgojuma un prēmēšanas sistēma valsts budžeta pastāvošās plānošanas ietvaros.

Aicina padomi atbalstīt lēmumu par to, ka ir jānovērš tieša sasaiste starp atalgojumu un soda apjomu, bet vienlaikus jānodrošina atbilstošs finansējums inspekcijai, paredzot arī motivēšanas iespējas labi veikta darba gadījumā.

F.Klāgīšs: atgādina, ka nosacījumi par materiālo stimulēšanu ir spēkā jau daudzus gadus. Ik pa laikam izvirzās jautājums, kādu inspekciju visi vēlētos redzēt. Ir trīs iespējamie varianti: korumpēta inspekcija, „bezzobaina” inspekcija vai arī inspekcija, kas ir spējīga nodrošināt vajadzīgo kārtību. Skaidrs, ka vislabākais ir trešais variants, bet tā īstenošanai noteikti ir nepieciešama materiālās stimulēšanas iespēja. Ja šobrīd pieņem lēmumu kaut ko atcelt, kas stimulē kontroles darbību, tad atceltā vietā jāliek kaut kas cits, līdzvērtīgs.

M.Roze: apstiprina, ka neatbalsta variantu, ka inspektori vairs vispār netiktu stimulēti, jo stimulēšanai par labi paveiktu darbu ir jābūt.

I.Voits: informē, ka šobrīd uz pusi ir samazinājusies zvejas flote, bet inspektoru skaits uz pusi nav samazinājies. Tātad tas nozīmē, ka inspektoriem uz pusi ir samazinājies darba apjoms. Tomēr galvenais, kas uztrauc zvejniekus ir princips, ka prēmija ir saistīta ar noteiktā soda apmēru. Šobrīd inspektors var noteikt sodu, no 200 līdz 3000 latiem. Nav zināms kāds ir atskaites punkts soda lieluma aprēķinam. Soda apstrīdēšanai par katru šādu gadījumu nākas tiesāties, bet tiesas process aizņem ļoti daudz laika. Tāpēc zvejnieki ir neapmierināti ar pastāvošo inspektoru premēšanas sistēmu.

M.Roze: secina, ka par I.Voita izteikto viedokli nevienam nav iebildumu, un tas saskan ar iepriekšējo runātāju pausto nostāju. Tomēr galvenais ir prēmēšanas iespējas nevis atcelt, bet aizvietot ar citu pietiekoši stimulējošu sistēmu no tiešā valsts budžeta finansējuma. Šādu sistēmu varētu pieņemt 2009. gada budžeta veidošanas laikā, ja VIDM un ZM ierosinājumi gūs atbalstu no Ministru kabineta.

Zivsaimniecības konsultatīvā padome par darba kārtības 1. jautājumu nolēma:

Vides ministrijai sadarbībā ar Zemkopības ministriju veikt nepieciešamos pasākumus, lai sagatavotu un iesniegtu priekšlikumus inspektoru materiālajai stimulēšanai nepieciešamo līdzekļu iekļaušanai Vides ministrijas 2009. gada budžetā, lai atceltu inspektoru tālāko materiālo stimulēšanu no Zivju fonda līdzekļiem.

M. Roze: ņemot vērā, ka darba kārtības pirmais jautājums ir saistīts ar darba kārtības sestajā jautājumā „dažādi” plānoto darba grupas izveidošanu, kurā paredzēts diskutēt un risināt problēmas Administratīvo pārkāpumu kodeksā par soda apmēru līmeņiem un nodarījuma lielumu, aicina abus jautājumus skatīt vienu pēc otra. Tiek atzīmēts, ka darbam grupā no dažādām sabiedriskām organizācijām un valsts institūcijām ir deleģēti: Latvijas Zvejnieku federācija valdes priekšsēdētājs Ē.Urtāns, Valsts Vides dienesta Jūras un iekšējo ūdeņu pārvaldes direktora vietnieks Fēlikss Klāgīšs un direktora vietnieks Nikolaju Liskins, no Latvijas Pašvaldību savienības - Salacgrīvas pilsētas domes priekšsēdētājs Dagnis Straubergs un Rojas pagasta padomes priekšsēdētājs Jānis Žoluds, Vides ministrijas Dabas aizsardzības departamenta direktore Daiga Vilkaste un Juridiskā departamenta direktora vietnieks Uģis Lapiņš, Kurzemes Zvejnieku asociācijas valdes priekšsēdētājs I.Markuševskis, Latvijas Zivsaimnieku asociācijas prezidents I.Voits. Paliel atklāts jautājums, kas varētu uzņemties darba grupas praktiskā darba organizēšanu un vadīšanu. Tā kā Valsts zivsaimniecības pārvaldes priekšniekam N.Riekstiņam ir ļoti daudz pienākumu, tai skaitā, darba grupas vadīšana par zivju resursu ilgtspējīgas izmantošanas, zivju resursu aizsardzības un zivju resursu kontroles nodrošināšanu Latvijā, kā arī viņš ir iesaistīts citās darba grupās un starptautisko organizāciju pasākumos, tad tiek ierosināts uzticēt jauno darba grupu vadīt Valsts zivsaimniecības pārvaldes priekšnieka vietniekam R.Derkačam.

Zivsaimniecības konsultatīvās padomes locekļiem nav iebildumu pret šo priekšlikumu, tomēr tiek uzdot jautājums, kad darba grupa varētu sākt savu darbību.

R.Derkačs: norāda, ka apmēram divu nedēļu laikā varētu tik sasaukta darba grupas pirmā sanāksme.

N.Riekstiņš: papildus informē par Administratīvo pārkāpumu kodeksa 80. panta grozījumu pašreizējo virzību, un to, ka Saeimas Juridiskās komisijas sēdē netika akceptēts ZM iesniegtais priekšlikums par esošās redakcijas grozījumiem, lai aizstātu „zvejas tiesību” noņemšanu ar „zvejas licences” varbūtēju noņemšanu. Rezultātā Juridiskā komisija uz trešo lasījumu akceptējusi tikai to, ka zvejas tiesības var vai nu noņemt vai arī nē. Tas nozīmē, ka likums paredzēs zvejas tiesību noņemšanu kā varbūtību nevis kā obligātu prasību.

M.Roze: papildina, ka ZM grozījumu priekšlikums par zvejas licenču noņemšanu tika noraidīts, jo tam nebija precīza juridiskā struktūra, kāda nepieciešama grozījumu iesniegšanai, tāpēc Juridiskā komisija pieņēma kompromisa variantu, kas acīmredzot jau šodien ir pieņemts Saeimā. Tālāk jāturpina strādāt pie detāliem likuma grozījumiem darba grupā.

Zivsaimniecības konsultatīvās padome apstiprināja Valsts zivsaimniecības pārvaldes priekšnieka vietnieku R.Derkaču par darba grupas vadītāju Administratīvo pārkāpumu kodeksa 80.panta detalizētu grozījumu sagatavošanai par soda apmēru līmeni saistībā ar nodarījuma lielumu zvejniecībā.

2. Par Darba grupā par zivju resursu ilgtspējīgas izmantošanas, zivju resursu aizsardzības un zivju resursu kontroles nodrošināšanu Latvijā sagatavotajiem priekšlikumiem par grozījumiem zvejas noteikumos iekšējos ūdeņos un zvejas noteikumos Baltijas jūras ūdeņos un ar grozījumu sagatavošanu saistītajiem atšķirīgajiem viedokļiem.

M. Roze: norāda uz darba grupas sanāksmēs apspriestajiem zvejas noteikumu grozījumiem, un aicina N. Riekstiņu sniegt skaidrojumu par grozījumu punktiem, par kuriem neizdevās panākt vienošanos.

N.Riekstiņš: informē par darba grupas paveikto darbu, zivju resursu aizsardzības un kontroles likumdošanas jautājumos. Gada laikā darba grupā skatītas ļoti daudzas tēmas, tai skaitā zvejas noteikumi gan iekšējos ūdeņos, gan jūras ūdeņos. Izsaka personīgu viedokli, ka Zivsaimniecības konsultatīvajā padomē nevajadzētu atsākt diskusiju par jautājumiem, kuri jau plaši diskutēti darba grupā ekspertu līmenī, vai arī par priekšlikumiem, kuri darba grupā noraidīti. Šajā padomes sēdē būtu nepieciešams apskatīt tikai jautājumus par, kuriem ir izveidojies atšķirīgs viedoklis. Divi šādi jautājumi ir noteikumos par rūpniecisko zveju iekšējos ūdeņos un viens jautājums noteikumos par rūpniecisko zveju teritoriālajos ūdeņos un ekonomiskās zonas ūdeņos.

Pirmais jautājums iekšējo ūdeņu zvejas noteikumos ir par 9. punkta grozījumiem, kas saistīti ar zveju īpašos nolūkos (zveja zinātniskiem mērķiem, vaislinieku zveja u.c.). Šajā jautājumā ir atšķirīgs viedoklis starp Latvijas Zivju resursu aģentūru (LZRA), kuru atbalsta arī Valsts zivsaimniecības pārvalde, un VIDM. Sagatavotajā 9.2. apakšpunkta redakcijā ir norādīts, ka VIDM veicot saskaņojumu, izvērtē zivsaimniecisko programmu un projektu, kā arī zvejas limitu atbilstību īpaši aizsargājamo sugu un biotopu aizsardzības prasībām, tomēr VIDM uzskata, ka šis apakšpunkts no grozījumu projekta būtu jāsvītro, jo noteikumos nav jānorāda no kāda aspekta saskaņojums ir sniedzams. Par 9.4. apakšpunktu arī ir atšķirīgs viedoklis par to, vai zinātniskos nolūkos nozvejotās zivis, vēži un nēģi tiek vai netiek ieskaitīti zvejniekam noteiktajā zvejas limitā. VIDM uzskata, ka limitiem jābūt ieskatītiem zvejas limitos un tie nav atsevišķi izdalāmi. Savukārt 9.5. apakšpunktā ir rakstīts, ka lieguma periodos iegūtās zivis nav atļauts paturēt, izņemot nēģus, tomēr VIDM uzskata, ka zvejā īpašos nolūkos lieguma laikā nedrīkstētu paturēt arī nēģus. Taču no zinātnieku viedokļa nozvejoto nēģu daudzums ir tik liels, ka nebūtu pareizi un lietderīgi tos atlaist, un tie varētu tikt realizēti tirgū. Vēl VIDM grib papildināt 9.punktu ar jaunu 9.6 apakšpunktu, ka vaislinieku zvejā un zušu pētnieciskajā zvejā citu sugu piezveja nav atļauta. Par šo apakšpunktu arī ir atšķirīgs viedoklis, jo šādai zvejai tiek izstrādātas atsevišķas programmas, kurās tad arī tiek noteikts var vai nevar atļaut piezveju. Nav loģiski šādu normu iekļaut noteikumos, jo tad piezveja tiktu aizliegta arī laikā, kad pārējai zvejai nav paredzēti aizliegumi. Nosacījumi par zvejas lieguma laikiem un vietām ir atsevišķi atrunāti 9.5. apakšpunktā.

Otrs jautājums ar atšķirīgiem viedokļiem būtībā ir vienāds gan iekšējiem ūdeņiem, gan jūras piekrastes ūdeņiem. Latvijas Zvejnieku federācija (LZF) ir izteikusi priekšlikumu, lai tiktu atļauts zvejojot iekšējos ūdeņos ar mурdiem visa gada laikā, un tikai attiecīgajā periodā, kad atsevišķu sugu zivīm ir nārsta laiks tās ņemtu ārā no mурdiem un laistu vaļā. LZF un LZRA uzskata, ka šāds princips varētu tikt pielietots praksē, bet no kontroles un uzraudzības institūciju viedokļa pastāv bažas vai zvejnieki atsevišķu saudzējamo sugu zivis laidīs vai nelaidīs vaļā. Paša principa pielietošanas iespējamību nenoraida gandrīz neviens darba grupas loceklis, tomēr noteikti jāņem vērā risks, kas pastāv zivju resursiem. Līdzīgs priekšlikums LZF ir arī saistībā ar jūras ūdeņiem par zveju ar mурdiem Rīgas jūras līcī, kur arī tiek piedāvāts tāds pats princips, ka nārsta laikā zivis tiktu laistas atpakaļ, paļaujoties uz zvejnieku godīgumu. VIDM un tās zvejas kontroles iestādes, kā arī Latvijas Makšķernieku asociācija, uzskata, ka šāda zveja nav pieļaujama, jo būs pārāk liela ietekme uz zivju resursiem.

Šie būtu galvenie strīdīgie jautājumi, kas izriet no darba grupas un būtu apspriežami Zivsaimniecības konsultatīvajā padomē. Vēl būtu jāatzīmē, ka LZF papildus ir iesniegusi vēstuli Zivsaimniecības konsultatīvai padomei ar visiem LZF darba grupā iesniegtajiem priekšlikumiem, daļa no kuriem darba grupā jau tika norādīti. Līdz ar to noteikti nebūtu lietderīgi visus priekšlikumus atsākt izskatīt Zivsaimniecības konsultatīvajā padomē. Bez tam daži vēstulē norādītie jautājumi ir jauni, piemēram, par nēģu tača definīciju, kā arī ir mainīts priekšlikums par zveju jūras piekrastē rudens periodā ar tīkliem,

kuru garums nepārsniedz trīs metrus, jo darba grupā LZF piedāvājums bija atļaut zvejot ar šādiem tīkliem no piecu metru dziļuma, kas jau tika noraidīts, savukārt, vēstulē piedāvā atļaut zvejot ar šādiem rīkiem jebkurā dziļumā. Jāņem vērā, ka darba grupā tika kopīgi pieņemts lēmums lūgt Zivsaimniecības konsultatīvo padomi ieskatīt domstarpības saistībā ar zinātnisko un vaislinieku zveju un iespēju atļaut zveju ar mурdiem visu gadu Rīgas jūras līča ūdeņos un iekšējos ūdeņos, atlaižot attiecīgas saudzējamo sugu zivis. Tāpēc R.Riekstiņš vēlreiz ierosina skatīt tikai tos jautājumus par kuriem ir atšķirīgi viedokļi un vienoties Zivsaimniecības konsultatīvajā padomē ko darīt tālāk ar minētiem grozījumu priekšlikumiem.

M.Roze: atzīmē, ka regulāros zvejas lieguma termiņus būtu galvenokārt jāsaista ar pieejamiem zivju resursiem un viņu atjaunošanās iespējām vai arī resursu samazināšanās varbūtību. Norāda, ka šogad ir pieejams Eiropas Zivsaimniecības fonds, kas ir būtiski pieaudzis, tāpēc zivsaimniecības nozarē strādājošiem ir jāizmanto visas iespējas pieteiksies šim atbalstam. Uzskata, ka nepieciešams turpināt pārrunāt jautājumu par zveju ar mурdiem, un zivju atlaišanas un kontroles nodrošināšanas iespējām, jo kādreiz šāda prakse jau ir pielietota. Uzdod jautājumu par limitiem zinātniskai zvejai, vai tie kādreiz nebija ieskaitīti kopējā kvotā.

N.Riekstiņš: paskaidro ka kādreiz šie limiti nebija izdalīti atsevišķi, un tikai no pagājušā gada tie ir iekļauti kopējā limitā. Agrāk LZRA balstoties uz zinātniskiem limitiem papildus slēdza līgumus ar zvejniekiem par zinātnisko zveju, bet šobrīd nepieciešamie dati un informācija tiek iegūta slēdzot līgumus ar zvejniekiem par nozvejas datu sniegšanu.

M.Vītiņš: arī norāda, ka no pagājušā gada limiti zinātniskai zvejai ir iekļauti kopējā limitā. Zinātniskās izpētes zveja balstās uz trim lietām, pirmkārt, resursu un ietekmes uz tiem novērtējumu, otrkārt, ES prasību izpildi par zvejniecības datu nodrošināšanu un, treškārt, Zivju resursu atražošanas valsts programmas īstenošanu. Tālāk komentē par grozījumu priekšlikuma 9.4. apakšpunktu, ka zvejniekiem noteikti nevajadzētu ieskaitīt kopējā limitā zinātniskai zvejai paredzētos zvejas rīkus, jo tie ir ļoti dažādi un var būt ar pilnīgi atšķirīgu konstrukciju. Par 9.5. apakšpunktu un VIDM 9.6. apakšpunkta priekšlikumu komentē, ka šādā redakcijā zvejniekiem radīsies nesaprašana sakarā ar zinātnisko zveju un to, kādas zivis, kad un kādā zvejā drīkstēs vai nedrīkstēs paturēt.

M.Roze: uzskata, ka pastāv nepieciešamība zvejas rīku limitu izdalīt sīkāk, jo tie var tiešām būt dažādi, iespējams, ka ir jābūt atsevišķai uzskaiti par zinātniskai zvejai izmantojamiem zvejas rīkiem. Gribētu zināt VIDM viedokli par šo jautājumu.

D.Vilkaste: norāda, ka VIDM savu viedokli nav mainījusi. Uzskata, ka grozījumu priekšlikumi 9.2. apakšpunktā zvejas noteikumos iekšējos ūdeņos ļoti sašaurina VIDM saskaņošanai paredzēto jomu. Norāda, ka noteikti neatbalsta zvejas ar mурdiem atļaušanu pastāvošo zvejas aizliegumu periodos.

M.Roze: uzskata, ka sākotnēji nepieciešams veikt atbilstošu zinātnisko uzskaiti par zivīm, kuras varētu tikt piezvejotas, ja lieguma laikā tiktu atļauta zveja ar mурdiem. Par šo jautājumu, kaut vai pētījumu nolūkā būtu nepieciešams vēl pārrunāt darba grupā. Savukārt jautājumu par zveju īpašos nolūkos, ievērojot VIDM izteikto viedokli, nāksies risināt starpministriju saskaņošanas procedūrā. Kopumā konstatē, ka par šo jautājumu Zivsaimniecības konsultatīvās padomes viedoklis nesakrīt ar VIDM viedokli.

Ē.Urtāns: norāda, ka ir piedalījies zvejniecības noteikumu izstrādēs darba grupās jau kopš 90.-tajiem gadiem. Bet pēdējā laikā process virzās uz priekšu ļoti lēni, kaut arī sodi ir palielinājušies. Īpaši grūti ir strādāt minētajā darba grupā, kurā tiek pausti ļoti pretrunīgi viedokļi. Ir nepieciešams aktīvāk sadarboties ar zinātniekiem un pēc iespējas vienādot zivju ieguves nosacījumus gan makšķerniekiem, gan zvejniekiem. Minētajā jautājumā LZF turpina uzturēt savu viedokli. Savukārt Zivsaimniecības konsultatīvajā padomē būtu nepieciešams vienoties par izvirzītajiem strīdīgajiem jautājumiem, lai nepaildinātu šo procesu darba grupā.

M.Roze: uzskata, ka nepelnīti tiek atstāta novārtā iekšējo ūdeņu zivju resursu izmantošana. Tāpat uzskata, ka iekšējos ūdeņos jau tā ir pārāk daudz rūpnieciskās zvejas aizliegumu. Pastāv pietiekami lielas ūdeņu teritorijas, kur var sadzīvot gan makšķernieki, gan zvejnieki, neradot zaudējumus zivju resursiem. Piemēram, Burtnieku ezerā ir pietiekami daudz zivju resursu, lai abas to izmantotāju grupas varētu darboties netraucējot viena otru. Tāpat atzīmē, ka ir nepieciešams aktīvāk virzīt tādu noteikumu pieņemšanai, lai tīkli būtu pārdodami tikai personām, kurām ir zvejas tiesības.

Negrib, lai pilnībā tiktu noraidīti LZF priekšlikumi par mурdu zveju, jo šīs idejas būtu nopietni izskatāmas to ieviešanai nākotnē. Tomēr no sākuma šo jautājumu ir nepieciešams atrisināt tehniskajā līmenī, un tikai tad to varētu piedāvāt iekļaut tālākai virzībai. Runājot par zvejas un makšķerēšanas liegumu periodiem, būtu nepieciešams zinātnieku viedoklis, kāda ir reālā ietekme uz zivju resursiem, izmantojot

ZM un JIŪP rīcībā esošos datus, un tad ar makšķernieku pārstāvjiem varētu runāt par lieguma periodu izmaiņām.

M.Vītiņš: norāda, ka zinātnieku viedoklis par murdu zveju ir tāds, ka tiem nav iebildumu pret šādu zvejas principu, bet problēmas, pirmkārt, rada tas vai zvejnieki atļaidīs noteiktas zivju sugas nārsta laikā, otrkārt, vai kontroles institūcijām būs kapacitāte to kontrolēt un treškārt, arvien nopietnāks paliek roņu jautājums, jo, ja murdus nepārbaudīs pietiekami bieži, tad roņi sabojās nārstojošās zivis, kas būs iekļuvušās murdā.

N.Riekstiņš: komentē par iespēju vienādot nosacījumus starp makšķerniekiem un zvejniekiem norādot, ka pēdējā darba grupā visi grupas locekļi izteicās, ka nosacījumu pilnīga vienādošana nav iespējama. Pastāv pārāk daudz atšķirību starp zivju ieguves rīkiem, termiņiem un makšķerēšanas un zvejas vietām.

M.Roze: vēlētos saņemt papildus skaidrojumu, kāpēc ir atšķirīgi nosacījumi makšķerēšanā un zvejā, jo tikšanās reizēs ar nozares pārstāvjiem bieži nākas atbildēt uz šāda veida jautājumiem. Lūdz LZRA kopā ar citām iesaistītajām pusēm sagatavot skaidrojumu par atšķirībām zvejas un makšķerēšanas nosacījumos un to pamatojumu.

F.Klaģiņš: uzskata, ka murdu zveja visa gada garumā ir iespējama tikai ideālā sabiedrībā, kad zvejnieki atļautu noteikto sugu zivis to nārsta laikā. Pašreizējā sabiedrība līdz tam vēl nav nonākusi. Lai šādu zveju īstenotu vajadzētu mainīt kontroles taktiku, kuras dēļ rastos jauni konflikti starp inspekciju un zvejniekiem. Tāpat iedzīvotāji, kas nav zvejnieki, iespējams, nesapratīs kāpēc var izmantot murdus nārsta laikā, kā arī šādai zvejai var būt dažādas citas neprognozējamas sekas.

M.Roze: uzskata, ka galvenais ir kontroles panāktais rezultāts, nevis kontroles pielietotā taktika. Tāpēc ir svarīgi veicināt lielāku izpratni starp kontrolētājiem un kontrolējamiem. Nepieciešams radīt pozitīvus piemērus gan vienai, gan otrai pusei.

I.Voits: komentē, ka zvejnieki jūt vislielāko cieņu pret Dānijas, Zviedrijas un Vācijas inspekciju, bet vispārējais viedoklis par Latvijas inspekciju ir ļoti negatīvs. Tas iespējams saistīts arī ar to, ka citās valstīs par pārkāpumiem soda kapteiņus, kas pārkāpumus reāli ir izdarījuši, nevis kuģu īpašniekus.

M.Roze: apkopojot izteiktos viedokļus secina, ka jautājums par zveju ar mudiem aizlieguma periodos vēl nav pietiekami sagatavots lai to virzītu tālāk, jo nav pārliecības par spēju kontrolēt negodīgu rīcību šādā zvejā, nav skaidra tās iespējamā ietekme uz zivju resursiem, kā arī vēl nav atrisināta problēma ar roņu iedarbību uz nozveju.

N.Riekstiņš: tāpat norāda uz diviem galveniem riskiem, kas saistīti ar murdu zvejas terminu paplašināšanu: viens ir saistīts ar ietekmi uz zivju resursiem un otrs ar kontroles un uzraudzības nodrošināšanu.

Zivsaimniecības konsultatīvā padome par darba kārtības otro jautājumu nolēma atbalstīt darba grupā sagatavotos grozījumus zvejas noteikumos iekšējo ūdeņos saistībā ar zveju īpašos nolūkos un pieņemt zināšanai, ka Vides ministrijai ir atšķirīgs viedoklis. Jautājumu par mudiem izmantošanu zvejā iekšējos ūdeņos un Rīgas jūras līča piekrastē zvejas aizlieguma periodos, atļaujot zvejai aizliegtu sugu zivis nepieciešams turpināt izvērtēt ekspertu līmenī, lai varētu nodrošināt šādas zvejas efektīvu kontroli un garantēt attiecīgo zivju resursu saglabāšanu.

3. Informācija par valdības deklarācijā paredzēto zivsaimniecības nozares institucionālo sakārtošanu, nodalot politikas plānošanu, ieviešanu un īstenošanu.

M.Roze: sniedz informāciju par to, ka VZP pēc tās veicamajiem darbiem šobrīd ir vairāk administratīva iestāde nekā politiku veidojoša institūcija, tāpēc valstī pašreiz faktiski nav struktūras, kas oficiāli nodarbotos ar zivsaimniecības politikas plānošanu. Izstrādātajā strukturālo izmaiņu projektā paredzēts, ka funkcijas, kuras veic VZP nosacīti tiks sadalītas divās daļās: politikas plānošanas funkcijas, kas tiks novirzīts ZM ir veidojamam departamentam, un administratīvās funkcijas, kas tiks nodotas LZRA.

I.Voits: jautā par zivju atražošanas plānošanu, saskaņā ar kuru līdzekļi tiek ieguldīti viena miljona lašu un taimiņu atražošanā septiņās valsts zivju audzētavās. Vēlas zināt, kad tas tiks pārskatīts un reorganizēts?

M.Vītiņš: šajā sakarā atzīmē, ka noteikti ir nepieciešams pārstādāt minēto plānu un LZRA dienas kārtībā pašreiz ir jautājums par sugām, kuras būtu nepieciešams atražot nākotnē. Ir skaidrs, ka nepieciešams atražot tās sugas, kuru apjoms samazinās cilvēka saimnieciskās darbības dēļ. Jāņem vērā arī kompensācijas zivju izlaidumi, kas tiek veikti Daugavas HES darbības nodarīto zaudējumu kompensācijai. Bez tam 2009. gadā plānots izstrādāt arī ES lašu darbības plānu Baltijas jūrai.

M.Roze: norāda, ka LZRA būtu jāsapagatavo priekšlikumi kādai ir jābūt šai programmai, lai pēc tam, kad tiktu ņemtas vērā visas nepieciešamās izmaiņas, varētu uzlabot situāciju zivju atražošanas jomā.

I.Cīrulis: uzdod jautājumu no zivju apstrādātāju puses, vai ZM Zivsaimniecības departamentā tiks pārstāvētas šī sektora intereses, jo arī tam ir nepieciešams attīstīties.

N.Riekstiņš: norāda, ka Zivsaimniecības departamentā tiks pārstāvētas tās politikas sadaļas, kuras „nenosdz” citi ZM departamenti. Vispārējā nozares politikas jomā zivju apstrādātāju intereses tiks pārstāvētas jaunajā departamentā.

M.Roze: paskaidro, ka ZM vēl tiks lemts, par funkciju sadali, bet jebkurā gadījumā ZM būs kompetentā iestāde, kas atbildēs par zivju apstrādes rūpniecību no politikas veidošanas viedokļa.

Zivsaimniecības konsultatīvā padome par darba kārtības trešo jautājumu pieņēma zināšanai zemkopības ministra sniegto informāciju par paredzēto zivsaimniecības nozares institucionālo sakārtošanu.

4. Informācija par Rīcības programmas Eiropas Zivsaimniecības fonda atbalsta ieviešanai Latvijā 2007. - 2013.gadam īstenošanas gaitu.

I.Murina: informē par progresu saistībā ar ES atbalsta ieviešanu zivsaimniecības jomā. Norāda, ka kopumā nepieciešams izstrādāt 15 dažādus MK noteikumu projektus. Informē par pēdējiem apstiprinātiem MK noteikumiem, kas pieņemti 1. aprīlī: Nr. 240 „Kārtība, kādā piešķir valsts un Eiropas Savienības atbalstu zivsaimniecības attīstībai atklātu projektu iesniegumu konkursu veidā pasākumam „Investīcijas akvakultūras uzņēmumos”” un Nr.241 „Kārtība, kādā piešķir valsts un Eiropas Savienības atbalstu zivsaimniecības attīstībai atklātu projektu iesniegumu konkursu veidā pasākumam „Zvejas un akvakultūras produktu apstrāde”. Šie noteikumi jau ir publicēti Latvijas Vēstnesī. Tomēr šobrīd ne ZM, ne Lauku atbalsta dienests (LAD) nevar uzsākt tālāku praktisku rīcību, jo vēl jāpagaida, kad MK apstiprinās vispārējos noteikumus attiecībā uz to, kā piešķir finansējumu Lauku attīstības programmas un Eiropas Zivsaimniecības fonda atbalsta pasākumiem, kad projektu iesniegumi tiek iesniegti uz atklātiem projektu konkursiem. Kad tiks apstiprināti minētie noteikumi, tad ZM un LAD varēs lemt par datumu, kad sākt pieņemt projektu iesniegumus par investīcijām akvakultūrā un zivju apstrādes sektorā.

Nākamais jautājums dienas kārtībā ir par kuģu griešanu metāllūžņos vai nodošanu izmantošanai citiem mērķiem. Pirmais solis ir zvejas flotes sabalansēšanas plāna pieņemšana. Plāna projekts tiek virzīts uz apstiprināšanu MK. Šajā sakarā lūdz LZRA rast laiku, lai piedalītos Ministru kabineta komitejas sēdē 21. aprīlī, kurā tiks apspriests šis jautājums. MK noteikumu projekts par zvejas kuģu sagriešanu ir iesniegts Valsts kancelejā ar lūgumu iekļaut to izskatīšanai MK tuvākajā sēdē. Par MK noteikumiem saistībā ar sociālekonomiskajiem pasākumiem zvejniekiem, kurus ietekmē zvejas kuģu sagriešanas pasākumu realizācija, notiks starpministriju sanāksme. Šobrīd izstrādē ir arī noteikumu projekts par atbalstu kuģu modernizācijai un selektīvākiem zvejas rīkiem. Jau ir notikusi darba grupa ar LAD un VZP līdzdalību, kā arī vēl plānotā apspriede ar LZRA. Paralēli notiek darbs pie noteikumu projekta par atbalstu jauniem noieta tirgiem un reklāmas kampaņām. Šis projekts ir izsludināts iekšējai apspriešanai ZM. Vēl ir uzsākts strādāt pie MK noteikumu projekta atbalstu profesionālām apmācībām.

M.Roze: izsaka viedokli par zvejas kuģu iespējamo izmantošanu citām aktivitātēm, no tā var gūt divējādu labumu. Rosina, lai potenciālie projektu pieteicēji jau sāktu tos gatavot, jo tad, kad tiks pieņemti MK noteikumi tiks noteikts arī termiņš, kad projektus varēs iesniegt.

Zivsaimniecības konsultatīvā padome par darba kārtības ceturto jautājumu pieņēma zināšanai I.Muriņas sniegto informāciju par Rīcības programmas Eiropas Zivsaimniecības fonda atbalsta ieviešanai Latvijā 2007. - 2013.gadam īstenošanas gaitu.

5. Par dioksīnu un dioksīniem līdzīgo polihlorbifenilu maksimāli pieļaujamo līmeni zivju aknās un to produktos.

M.Roze: informē, ka pašlaik netiek regulēts dioksīna un dioksīniem līdzīgo polihlorbifenilu maksimāli pieļaujamais līmenis zivju aknās un to produktos un tāpēc Eiropas Komisija vēlas tagad noregulēt šo jautājumu. ZM analizējot viedokļus, kas izteikti iepriekšējās diskusijās ar Eiropas Komisiju, nonāca pie secinājuma, ka Latvijas pārstāvjiem vajadzētu balstot pret sagatavoto priekšlikumu, jo, pirmkārt, tas ir tikai Eiropas Komisijas viedoklis un nav zinātniski pamatots, otrkārt, nav veikti nekādi salīdzinoši izmeklējumi un analīzes. Latvijā ir veiktas tikai divas analīzes, kas izdarītas 2000. un 2001. gadā. Latvija uzskata, ka pamatojoties uz dažām analīzēm nevar pieņemt lēmumu par dioksīnu pieļaujamo līmeni. Tāpēc ZM pieprasa Eiropas Kopienā veikt dioksīna salīdzināmo monitoringu visās Baltijas valstīs.

D.Šmits: piekrīt Zemkopības ministra izteiktajam viedoklim un papildus komentē, ka, pirmkārt, nav skaidrs kā praksē var nodrošināt dioksīna līmeņa mērījumus, jo jebkuras analīzes maksā 2-3 tūkstošus latu, un zvejnieki un zivju apstrādātāji nevar paši izmērīt tā lielumu, otrkārt, zivju apstrādātājiem nav iespējams ietekmēt dioksīna līmeni zivīs. Papildus ierosina, lai pēc katras Eiropas Padomes vai Eiropas Komisijas darba grupas atbildīgās iestādes divu vai trīs dienu laikā sasauktu kopā visas ieinteresētās puses un informētu par darba grupā apspriestajiem aktuālajiem jautājumiem un to virzību.

M.Roze: piekrīt, ka ir iespējams uzlabot komunikāciju starp atbildīgajām valsts iestādēm un nozares ieinteresētām pusēm, un attiecīgie ZM departamenti un institūcijas šo ierosinājumu ņems vērā.

D.Šmits: uzskata, ka Latvijā nepieciešams veikt vairāk pētījumus gan par dioksīniem un tiem līdzīgām, kā arī no dioksīniem atšķirīgām piesārņojošām vielām zivīs un zivju produktos. Nepieciešams iegūt finansējumu pētījumu veikšanai, un pētījumi ir nepieciešami jau šobrīd.

M.Roze: piekrīt, ka aktīvāk jāizmanto pieejamos līdzekļus pētījumu veikšanai.

Zivsaimniecības konsultatīvā padome par darba kārtības piekto jautājumu pieņēma zināšanai M.Rozes un D.Šmita sniegto informāciju un ierosinājumus par aktīvāku sadarbību starp publisko un privāto sektoru nozares kopīgas ieinteresētības jautājumos, un par pētījumu nepieciešamību par dioksīniem un dioksīniem līdzīgām, kā arī no dioksīniem atšķirīgām piesārņojošām vielām.

Zivsaimniecības konsultatīvās padomes priekšnieka vietnieks N. Riekstiņš

Protokolēja Aleksandrs Semeņuks